

Extreme inflatie, daling koopkracht en gevolgen armoede

Geacht College,

Het kan niemand ontgaan zijn dat de maatschappij reeds een langere periode van aaneengesloten maanden geconfronteerd wordt met extreem hoge inflatie. Inflatie die de consumentenprijzen over de gehele linie laat stijgen en waarmee iedereen in de maatschappij dus wordt geconfronteerd: van de dagelijkse boodschappen in de supermarkt tot aan de benzineprijzen aan de pomp, en van prijzen voor energie tot stijgende hypotheeklasten als gevolg van snel gestegen rente. De gestegen prijzen worden echter niet in gelijke mate gecompenseerd met stijgingen in lonen, pensioenen en of andere bronnen van inkomsten. Met andere woorden: de koopkracht van veel Nederlanders is behoorlijk gedaald en dat raakt ook veel Dordtenaren.

Wanneer deze extreme inflatie, en daling van de koopkracht, zal afnemen is erg ongewis. De ontwikkelingen op het gebied van geopolitieke verhoudingen, waaronder de oorlog in de Oekraïne en de verstoringen in de wereldwijde supply chain als gevolg van onder andere lockdowns in China, stemmen nog niet heel hoopvol. Het lijkt er op dat de koopkracht de komende maanden nog ernstig onder druk zal blijven staan, of zelfs nog verder zal verslechteren. De signalen die experts afgeven ten aanzien van onder andere de energieprijzen zijn reden tot zorg. Grote zorg zelfs, wat betreft Beter Voor Dordt.

Dagelijks verschijnen er in de media berichten en studies over oplopende prijzen van bijvoorbeeld gas en de buitengewone kostenstijgingen voor energie voor huishoudens. Een verdrievoudiging of zelfs verviervoudiging van de prijs die betaald moet worden voor energie om te koken, te douchen en de was te doen, lijkt geen uitzondering meer. En waar krantenkoppen en (vergelijkende) studies de zorgen verder aanwakkeren, betekent het voor veel gezinnen en inwoners van Dordt concreet dat de maandelijkse rekeningen voor energie vele honderden euro's zijn gestegen of zullen gaan stijgen, want vroeg of laat loopt het energiecontract af en zal er een nieuw, en naar alle waarschijnlijkheid een veel duurder contract moeten worden afgesloten. En dat is voor veel Dordtenaren een regelrechte financiële ramp.

Kortom, er komen (financieel) zware tijden aan als de kachel aan moet. Er wordt in dat kader zelfs gesproken over een aanstaande 'horrorwinter'. Een realistisch scenario waarbij er in Europa tevens een tekort aan gas zal ontstaan. Prijzen zullen in dit scenario nog veel verder oplopen en er zullen moeilijke keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van wie of wat wél of geen gas kan afnemen. Hoe abstract dit misschien nu nog klinkt, zo concreet zal zich dit gaan uiten in energiearmoede voor veel Dordtenaren.

Beter Voor Dordt maakt zich dan ook ernstige zorgen om de ontwikkelingen rondom inflatie en koopkracht. Een behoorlijk deel van de Dordtse inwoners leeft reeds in armoede, of valt net boven de grenzen van wat we duiden als armoedegrens. Maar dit geldt niet alleen voor mensen onder, op, of net boven de armoedegrens. Dit geldt ook voor (veel) middeninkomens en ondernemers. Het raakt iedereen. Maar zoals wel vaker, raakt dit vooral de mensen met een kleine beurs. Met andere woorden: de kachel zal in veel huishoudens veel lager moeten, of zelfs uit moeten worden gezet omdat het niet te betalen is. De voedselbank zal het daardoor drukker gaan krijgen, veel Dordtenaren zullen rekeningen niet meer kunnen betalen, en nog meer Dordtenaren zullen te maken gaan krijgen met armoede en oplopende schuldenproblematiek. Daarbij zorgt langdurige geldstress ook voor meer drukte bij onder andere huisartsen als gevolg van fysieke en mentale klachten.

Beter Voor Dordt is zich echter bewust van het feit dat de gemeente geen inkomenspolitiek kan en mag bedrijven. De gemeente gaat echter wel over armoede en armoedebeleid. Beter Voor Dordt heeft daarover de volgende vragen: In de eerste plaats vragen over signalen uit de maatschappij en de gesprekken die de gemeente voert met maatschappelijke organisaties en andere gemeentes. In de tweede plaats het contact met Den Haag. En tot slot vragen die gaan over de organisatie intern.

Signalen en gesprekken met maatschappelijke organisaties en andere (omringende) gemeentes

1. Is het college zich bewust van de aanstaande horrorwinter en de problemen die er nu al zijn voor veel Dordtenaren?
 - a. En vooral: welke gesprekken vinden er op de achtergrond plaats waarin dit wordt besproken? b. Kan het college de raad deelgenoot maken van deze gesprekken? Zo nee, waarom niet?
2. Heeft het college dezelfde signalen opgevangen bij maatschappelijke organisaties en vanuit de maatschappij zelf?
 - a. Kan het college de raad deelgenoot maken van deze signalen en gesprekken? Zo nee, waarom niet?
3. Met welke organisaties en andere stakeholders gaat het college in gesprek over de huidige armoede en de te verwachten toename van Dordtse huishoudens die te maken krijgen met armoede als gevolg van de torenhoge (energie)prijzen?
 - a. Kan het college de raad deelgenoot maken van deze gesprekken? Zo nee, waarom niet?
4. Heeft het college nauw contact met andere (omringende) gemeentes? Welke gesprekken worden momenteel gevoerd?
 - a. Kan het college de raad deelgenoot maken van deze gesprekken? Zo nee, waarom niet?

Contact met "Den Haag"

5. Heeft het college regulier contact met 'Den Haag' ten aanzien van deze problematiek?
 - a. Welke gesprekken vinden momenteel plaats?
 - b. Kan het college de raad deelgenoot maken van de inhoud van deze gesprekken? Zo nee, waarom niet?
6. Welke verwachtingen heeft het college ten aanzien van 'Den Haag'?
7. Er is een energietoeslag toegekend vanuit 'Den Haag', maar die is voor veel Dordtenaren onvoldoende gebleken. Welke boodschap is er richting 'Den Haag' gestuurd over deze toeslag en de koopkracht van de Dordtse inwoners in het algemeen?
8. Is er zicht op aanvullende maatregelen vanuit 'Den Haag'?
 - a. Zo ja, welke maatregelen betreft het?
 - b. Zo niet, hoe gaat de gemeente hier op anticiperen?
 - c. Is er sprake van een (gezamenlijke) lobby? Zo ja, graag een nadere toelichting waar deze lobby concreet gericht op is. Zo nee, waarom niet?
9. Welke andere concrete actie(s) gaat het college ondernemen met het oog op contact met 'Den Haag'?

Dordrecht en ambtelijke organisatie intern

10. Kan het college een inschatting (procentueel) maken van hoeveel Dordtse huishoudens geraakt zullen worden door de gestegen (energie)prijzen en wat de te verwachten impact is voor de inwoners van Dordt? Zo nee, waarom niet? Wanneer kunnen we dat wel verwachten?
11. Kan het college een inschatting maken van hoeveel huishoudens moeite zullen krijgen met het betalen van rekeningen, met de energienota in het bijzonder? Zo nee, waarom niet?
12. Is de ambtelijke organisatie intern klaar om een snelle en hoge toestroom van Dordtse 'inwoners in de problemen' aan te kunnen?
 - a. In hoeverre is het college op dit moment aan het anticiperen? Wordt er extra capaciteit gecreëerd? Zo nee, waarom niet?
13. Heeft het college reeds nagedacht over hoeveel extra middelen er beschikbaar moeten komen? Zo ja, om hoeveel geld gaat het? En denkt het college dat dit voldoende is? Of is er sprake van meerdere 'tranches'? (Zie ook vragen ten aanzien van Den Haag.) Zo nee, waarom niet?

14. De gemeente Dordrecht blijkt reeds wat regelingen te hebben die direct of indirect raken aan het armoedebeleid. Wat echter ook blijkt is dat veel van deze regelingen niet gevonden worden door inwoners die dat nodig hebben.
 - a. Gaat het college extra inzetten op de bekendheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid van deze regelingen? Hoe gaat het college dat precies doen? Zo nee, waarom niet?
15. Langdurige geldstress zorgt ook voor meer drukte bij onder andere huisartsen als gevolg van fysieke en mentale klachten. Heeft het college reeds gesprekken gevoerd met huisartsenpraktijken en andere professionele zorgorganisaties in Dordrecht? Zo nee, waarom niet?
16. Is er nagedacht over de rol die wijkcentra en andere maatschappelijke organisaties in Dordrecht kunnen vervullen? Zo ja, kan het college de raad daar deelgenoot van maken? Zo nee, waarom niet?
17. Heeft het college nagedacht over de bredere financiële en sociale impact van bovengenoemde problematiek? Kan het college de raad deelgenoot maken van waar en hoeveel impact er zal zijn, in brede zin? (Denk onder meer aan energiearmoede, jeugd die in armoede opgroeit, ouderen met weinig koopkracht, ondernemers die in de problemen raken, middeninkomens die mogelijk in de schuldsanering terecht zullen komen.)
18. Is het college reeds aan het nadenken over de gevolgen van bovengenoemde problematiek? En zo ja, op welke manier? Kan het college de raad daarover informeren? Zo nee, waarom niet?

Gezien de actualiteit ontvangen we de antwoorden op de vragen graag uiterlijk half september.

Met vriendelijke groet,
fractie Beter Voor Dordt

Contactpersoon: Dave Boone & Claudia Simon-van Waardhuizen